

Turvapaikanhakijoiden, tilapäisen suojelun saaneiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä 1.1.2026 alkaen

KH 15.09.2025 § 243
539/04.01.00.02/2025

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää kirjeellään (KEHA/26980/2025) 25.8.2025 Keski-Suomen alueen kuntia tarjoamaan kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain ottaen huomioon kuntien vastaanottoresurssit. Kunnan vastaus pyydetään toimittamaan ELY-keskuksen kirjeen liitteeksi laaditulla lomakkeella perjantaihin 31.10.2025 mennessä sähköistä linkkiä käyttäen. Kirje on esityslistan liitteenä.

Valtuusto päätti 25.10.2021 (121§), että 1.1.2022 lukien Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa. Edelleen valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään tämän enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen.

Vielä valtuusto päätti, että sen tekemä päätös on voimassa 1.1.2022 lukien toistaiseksi ja sitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein. Uuden päätöksen tekeminen on nyt ajankohtaista siten, että päätös tulee voimaan 1.1.2026 alkaen.

Valtion korvaukset kunnille

Valtio korvaa maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämiseksi järjestettyjen toimenpiteiden aiheuttamia kustannuksia kotoutumislain 8 luvun mukaisesti. Muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanottamisesta, heidän osaamisensa ja kotoutumisen palvelutarpeensa arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation, kotoutumiskoulutuksen, tulkitsemisen ja muiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä.

Laskennallinen korvaus on tarkoitettu kunnalle lähtökohtaisesti sen kotoutumisohjelman mukaisiin, kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä tulkkaukseen. Laskennallisella korvauksella voidaan myös toteuttaa kunnassa kotoutumista tukevaa toimintaa, kuten sivistys-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan toimintaa. Lisäksi voidaan toteuttaa osallisuutta edistäviä ja rasismiin ehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä ja palveluita. Laskennallinen korvaus on alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2741 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2052 euroa

vuodessa. 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi 7 741 euroa, joka maksetaan ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta.

Toteutuneiden kustannusten mukaan kunnalle voidaan korvata vastaanottoon varautumisen kustannukset, erityisistä syistä aiheutuneet muut kustannukset (kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun henkilön erityisen tuen kustannuksia (jotka on kuvattu varhais-kasvatuslaissa 15 a §:n 3 momentissa tai perusopetuslaissa 17 §:ssä), jollei kustannuksia korvata muun lain nojalla) ja ihmiskaupan uhrista maksettavat korvaukset. Osa toteutuneiden kustannusten mukaan korvattavista kustannuksista edellyttää ELY-keskuksen tekemää päätöstä.

Kustannusten korvaamisen edellytyksenä on ELY-keskuksen kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen lisäksi voimassa oleva kotoutumisohjelma. Äänekosken kotoutumisohjelma on viimeksi päivitetty joulukuussa 2024 vastamaan uutta kotoutumislakia, joka tuli voimaan 1.1.2025.

2.9.2025 Suomen hallitus julkisti valtion ensi vuoden talousarvioesityksen päälinjat. Hallitus tekee miljardin euron sopeutustoimia, joista suurin osa kohdistuu vuoteen 2027. Kuntien kotouttamistehtävien lainsäädännöllisiä velvoitteita puretaan vuoden 2027 alusta lukien. Hallituksen mukaan säästö ei kuitenkaan heikennä kielikoulutusta, varhaiskasvatuksen tai opetuksen palveluita tai työllisyyttä edistäviä palveluita. Määrärahaa leikataan 30 miljoonaa euroa vuoden 2027 tasolla. Tarkennuksia ei vielä ole miten tämä käytännössä tulee tapahtumaan.

Maahanmuuttaneet Äänekoskella

Syyskuussa 2025 Äänekoskella on noin 600 vieraskielistä, joista 270 henkilöä on kotoutumisajalla. Vuonna 2025 Äänekoskelle osoitettiin 15 kiintiöpakolaista, joista yhdeksän henkilöä on jo valittu, mutta he eivät ole vielä saapuneet maahan 4.9.2025 mennessä.

Äänekosken kaupunki on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuodesta 2018. Lukumäärä on vaihdellut vuosittain ja lisäksi on annettu kuntapaikkoja turvapaikanhakijoille sekä tilapäisen suojelun saajille. Kiintiöpakolaisia on vuosina 2018–2024 yhteensä otettu vastaan 106 henkilöä ja näistä Äänekoskella asuu yhä tällä hetkellä 48 henkilöä. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on 22 lasta, jotka ovat tulleet kiintiöpakolaisina.

Äänekosken kaupungin kotoutumista edistävät palvelut toimivat opetuksen ja kasvatuksen toimialan alla. Kotoutumispalveluissa maahanmuuttokoordinaattori ja -ohjaaja hoitavat kiintiöpakolaisten vastaanottoon ja asumisen alkuvaiheen ohjaukseen kuuluvia tehtäviä. Lisäksi tehtäviin kuuluu palvelutarpeen arviointi, yleinen ohjaus ja neuvonta, kaupungin eri työntekijöiden tukeminen vieraskielisten asioissa, verkostoyhteistyö sekä yleinen kotoutumisen edistämisen koordinointi. Liitteenä Äänekosken kaupungin kotoutumisohjelma.

Valmistelija	Opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102, perhepalvelujohtaja Pirjo Heinonen, puh. 0400 672 637 ja maahanmuuttokoordinaattori Titta Veijanen, puh. 040 701 8642
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto: 1) päättää, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 20 paikkaa vuodessa; 2) oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään edellä kohdassa 1 tarkoitetun kuntapaikkojen enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen; ja 3) päättää, että edellä kohdissa 1-2 tehdyt päätökset ovat voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja niitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tehty ehdotus

	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto:
1)	päättää, että Äänekosken kaupungin tarjoamien turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrä on yhteensä enintään 30 paikkaa vuodessa;
2)	oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään edellä kohdassa 1 tarkoitetun kuntapaikkojen enimmäismäärän jakamisesta toisaalta turvapaikanhakijoille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen sekä toisaalta kiintiöpakolaisille ja heidän perheenjäsenilleen ja omaisilleen; ja
3)	päättää, että edellä kohdissa 1-2 tehdyt päätökset ovat voimassa 1.1.2026 lukien toistaiseksi ja niitä tarkistetaan enintään neljän vuoden välein.

Päätös	Hyväksyttiin kaupunginjohtajan kokouksessa tehty ehdotus.
---------------	---

- - - - -